

Nieuws van Toen en Nu / 5

Hoe Rijssen en Holten aan hun naam komen

Alles heeft een begin. Ook Rijssen. Holten idem. Het begint dik duizend jaar geleden, rond 900. In die tijd vestigen de eerste bewoners zich aan de zuidkant van de Holterenk en vlak bij een doorwaadbare plaats in de Regge even ten noorden van de huidige brug richting Wierden.

Het is niet bekend waar de eerste vaste bewoners vandaan komen. Eén ding is zeker. Het zijn migranten. Zo gaat dat in die tijd. Je trekt met je familie en beesten rond tot je een plek vindt die je aanspreekt. En als het je bevalt, blijf je. Asielprocedures en paspoorten zijn een onbekend fenomeen. Vrijheid, blijheid. Hoewel...

Zo kan de nederzetting van de eerste Rijssenaren er hebben uitgezien

De eerste Rijssenaren treffen het. Er is water bij de hand. Hout en turf voor het bereiden van voedsel en om de winter door te komen. Leem voor het maken van kookgerei. De grond is geschikt voor akkerbouw en het weiden van vee. Verder bieden de 'bergen' rondom enige beschutting. Naar het westen en oosten liggen uitgestrekte moerassen. Ook dat geeft een veilig gevoel. De gesloten gemeenschap is grotendeels zelfvoorzienend. De bewoners kunnen letterlijk hun eigen boontjes doppen. Van de huidige ondernemersgeest is nog weinig te merken.

Aan de overzijde van het moeras bouwen in dezelfde periode de eerste Holtenaren een nederzetting. Ook zij treffen het. De 'bergen' zijn hier zelfs hoger dan bij de burens aan de overkant. Er is plenty water, bos, heide en leem voorhanden. Korhoenders en andere wild zijn er in overvloed. De zuidhelling van de Holterberg blijkt geschikt voor akkerbouw. Nederland is in die tijd zo dun bevolkt dat je soms dagen moet reizen voor je vreemde burens tegen komt.

Tussen Rijssen en Holten lag ooit een uitgestrekt moerasgebied

Politieagenten en burgemeesters worden pas later uitgevonden. De eerste vaste bewoners van Rijssen en Holten leven op het grondgebied van de Duitse keizer. Maar of ze dat weten, is niet duidelijk. Het is ook niet belangrijk. Ze hebben al genoeg zorgen om in hun dagelijkse behoeften te voorzien. Misschien hebben ze geweten dat 'hun' bisschop Radboud in het verre (!) Deventer is neergestreken. Bang als hij is voor de Noormannen die in bisschopsstad Utrecht heer en meester zijn.

En dan nu hoe Rijssen en Holten aan hun naam gekomen zijn. In de canon van Rijssen lezen we een mogelijke verklaring. Door een hevige storm waait het bos tussen beide nederzettingen om. Alle takken (riezen) liggen naar het oosten, de stammen (holten) naar het westen...

Floor Looy / maart 2017